

עין משפט
ור מצוה

קמו:

חבית פרק שנים ועשרים שבת

מסורת הש"ס

לא אב מ"י פ"ב מלכות
שנה הלא מלך לרון
פה טועה ארבע שנים עד
סוף:
ב א מ"י פ"ב מלכות
שנים הלא טועה
ח"ה מ"י פ"ב מלכות
שנים הלא טועה
ז ה מ"י פ"ב מלכות
שנה הלא מלך לרון
פה טועה ארבע שנים עד
סוף:
ח ה מ"י פ"ב מלכות
שנה הלא מלך לרון
פה טועה ארבע שנים עד
סוף:
ט ה מ"י פ"ב מלכות
שנה הלא מלך לרון
פה טועה ארבע שנים עד
סוף:
י ה מ"י פ"ב מלכות
שנה הלא מלך לרון
פה טועה ארבע שנים עד
סוף:

משום רישא. ואנו פתחה אמרינן דליכא לימשה לרישא
לא גורין דדוקא אנו לול על תרגונו גורין דלא
מסקי אינשי אדעתייהו שיהא עשוי להניס ולהואיל:
פ"ג פצימו טפסא בא סביביו. פ"י
קבצר ואין נראה לוקיזי הרב
ר' משון ז"ל כיון דמסימי מחילתא
ולת לן לנשיע שמה יעלה על בית
ויאהיל עליו ולא ידע לית לן למימר
דמטמא ד' אמות כל סביביו כדמוכא
בטוה פ"ק משום מלמטה (ו' מד.)
גבי חצר הקבר העומד כנוסה טוהר
הני מילי חצר הקבר דמסימא מחילתא
אכל מת בעלמא תפיס ומשמע דנמת
נמי היכא דמסימא לא נטמא כל
סביביו ד' אמות אלא נראה לו דהכי
פ"י וזין נאומה ביה שבולטין מתוך
לביה מכל דז ויש בהם פומה טפה
בכל אחד אש הבית כמסו ועדין
נראות זו אורת פתח אינו מטמא
שמתו על מת עומד לאכל דרך
הפתח פ"ק פצימו וחזר ונבוא כשאר
נותל ולא נותר זו כלל פתח מטמא
כל סביביו דכל חד וחד איכא לפסוקי
לימא דרך אוחו מקום יא מן הבית
מיסה לאו פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

משום רישא. שלא יכנס בו שרך כגון ונמייה וחולדה שממיתים את
המרגנולס: וימנין דלא הקניס מעיקרה. שיהא כדי להואיל הכל
ולכניס את האויר: לא שנו. דלוקיני: אלא במקום. דסמימיה
זו לא נעשית אלא לשמור ריח היין שלא יא יתקלקל וכיון דלאו
סמימיה מעלימא עבדי לה לאו כלום
הוא: לחוק. שחוק ככלי שלא יא
היו הוואיל וסמימיה מעלימא פ"י
הדר נקיב לה היו כפותה למחלה:
למטה מן היין נמי לשמר הוא. כיון
דלאו כויד היין נשען עליו כגי ליה
בסמימיה כל דהו: למטה מן השמרים.
אלל שוליו שכל כויד היין נשען שס:
פ"ה דמסייע לך. דלא פקע שס
פתח מיניה אלא בסמימיה מעלימא:
בית סמוס יש לו דא. ק"ל צבכא
במראש חצר מתקלקל רב פתחיה לפי
פתח הכניס הפתוחין לה. אס נבאו
להלק את החצר בין שנים שהיה לזה
בית שפתוחין לו למחר ש"י פתחים
ולזה בית שפתוחין לו למחר ד' פתחים
נוטל לכל פתח ארבע אמות בחצר
נגד פתחו למדח רוחם פתחו והשאר
חולקין כשור ואס נלמא אחד מהס
קודם חלוקת החצר ולא פירך את
אינו מפסיד וידון פתחו ככך פירך
את פצימו ואח"כ סתמו פקע שס
פתח מיניה: ב"ס סמוס. והמת
כמוזי ריח מטמא סביביו: פ"ק
פצימו. וסממו נעשה קבצר ומטמא
סביביו ד"א כדלמר בטוטה (ו' מד.)
מת מופס ד"א לטומאה וגורה דרנבן
שמה יאהיל ולא יבין: ג"כ. הלוקע
קנה חלול נכנס הבית שולא ש"י
דרך הקנה: מסך. רונג"ר לתקנה
למדת הנקב: אסדורי. אס נפלה:
ולא מסקא. לא נמתה נקב לדע
אס למתו הוא: א' ימא ארישא.
לחומכה ולשפומה: מסא. שמן
עז: אסור. למרמו: ערפא דאסא.
למת עלה של הדס ננקב חבית
שהעלה עשוי כמזוז והיין זק דרך
שס: גויר משום מרוב. שמה יא דרך
מרוב: שמה יקטום. העלה מן הענף
וכיון דקטמיה הוה ליה כמתקן כלי
דמתניא כנסמת ביה (ו' ג'): למתו'
שניו לא יקטמו ואס קטמו מיב
טחלת: פ"י ס"א. לנדון שקורין
פלטר"ש ועשיין לקטן סממו במקום
הכר או הכסא: רב אסר. להניאו
דרך מלגז דרך רמות הרניס כשהוא
מעטף בו: כדקין. שדקין להמתקן
בין: דשרו. דמלגז הן: ולא הוה
ליה רווחא. כזית למקום שמשם של
תלמידי: ומשום ככור רבוטיו.
שלא היה לזכ לישב עליו וישבין
על גבי קרקע: רב כהנא ורב אסי.
תלמידי חכמים היו לז: מתני' לוך
הכור. שאין בו מים: שיהא שמור.
שלא יסרתי מחמת החוס: ואס המים
כרעיים: כלי מלא מים אסי.
למן מקוה מים רעים להשתמר
(א) שזינו ולא יתמו: מי שנשרו. שפלו
למים בשבת: להלך סחיונה. הסמוכה
למזוז העיר שזון העיר הוא
מקום משתמר: שנתן כחמה. ליבשן:
אכל לא כנגד העס. שיחשדוהו
שכנסן: ג"מ פשיטא. דומתין
תכשיל למן הכור: גומות. שנקרקע
הכור שזיו שזין להשיב הקדרה:
המנער

מבואר רש"י
בית סמוס. סביב לו פתח
למחר וסממו כ"ב י"ג י"ד
ארבע אמות. חלוקת
החצר. אס הוה חלוקת חלוקה
שמה יא פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

הגהות הב"ח
(א) וכן נראה למת למטה וכו'
ליל אביר לרוב: (ב) רש"י
ד"ה ואלו המים יורדי למספח
שיצטננו ולא יתמו:

מבואר רש"י

מבואר רש"י
בית סמוס. סביב לו פתח
למחר וסממו כ"ב י"ג י"ד
ארבע אמות. חלוקת
החצר. אס הוה חלוקת חלוקה
שמה יא פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

מבואר רש"י
בית סמוס. סביב לו פתח
למחר וסממו כ"ב י"ג י"ד
ארבע אמות. חלוקת
החצר. אס הוה חלוקת חלוקה
שמה יא פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

מבואר רש"י
בית סמוס. סביב לו פתח
למחר וסממו כ"ב י"ג י"ד
ארבע אמות. חלוקת
החצר. אס הוה חלוקת חלוקה
שמה יא פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

הגהות הגר"א
(א) וכן נראה למת למטה וכו'
ליל אביר לרוב: (ב) רש"י
ד"ה ואלו המים יורדי למספח
שיצטננו ולא יתמו:

רבינו חננאל

רבינו חננאל
בי תרתיס אס מרחיב הלול
יכנס סמני רוחם ויזיק
אוחן. וכיון שאין דרך בני
אדם להרחיב הלול של
תרגיליהם לא נזיר בהרחבת
כל נקב וזוהי טעם ח"ק.
והיא א"ר בוסיתא וקב"ה ותי
דלא תקניו מעיקרא ואני
סמייעתי. ורביה הווא
בוחינהו דרשב רב נתן
רב רב חסדא שמוהר דר
יוחנן הלכה כיש אמרס.
והיון שנקבין נקבין ישן
למחילה. ואמר רב יהודה
היינו דר' חלוק כגון
שמייה דרשאלא אינו מותר
לפתוח נקב שאינו במקום
הנשוי לשטר. מי להוציא
היין מן הסמיוס. אבל לחוק
אסור. מי הייך נקב חבית
ישתמו שלא ירא שותה.
חלוק רב חסדא ורבי.
ויחילתא רביה הווא
סמייעתי. ואילו דברי רבי.
יבא אמר לטעם מן היין נמי
והו לשרי ומותר לפתוח.
היינו דר' חלוק כגון
שנקבה למטה מן הסמיוס
י"בוכחא מלמא שאין אדם
טעה נקב כקרקעיהל
בזת להוציא יין ולא לשטר
על שמיס כשפומה חבית
השופע על סוף. וזה הנקב
כיון שסתמו נעשה סחוס
היה נעשה של חבית וכל
למחות נקב בו. ודעו
פסח ביה תוספת פסירין
סמייעתי שסתלק מנו דין
פסח לנדר. גומא. שהיא
סתמא של קנה או של
צמח שנתנון [אותן] נקב
החבית או ביד חבית של יין
להיות מושפן סמני יין מן
החבית וכו' ורבי חננאל
אכל לחותן. אבל לחותן
כפניו יין והעדרו דין חלוקת
כשבת ואין צ"ל בייט. ור' אישיה מילי.
אין חתוכין מקנה גדול חתכה לעשות
שפוסת. בהא ר' אישיה מילי קא
הוא קא מתקן כלי כשבת. אלא
אסיפא שאמר ח"ק
נפלה מחזירין אותה. בהא ליציא
מ"י אישיה מילי. מי המייר שיאמר
בוה מילי הלא בהו ס"ה ח"ק מותר
קאמר. ורבינו אלא

מבואר רש"י
בית סמוס. סביב לו פתח
למחר וסממו כ"ב י"ג י"ד
ארבע אמות. חלוקת
החצר. אס הוה חלוקת חלוקה
שמה יא פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

מבואר רש"י
בית סמוס. סביב לו פתח
למחר וסממו כ"ב י"ג י"ד
ארבע אמות. חלוקת
החצר. אס הוה חלוקת חלוקה
שמה יא פירכא היא כולי האי מה
שקשה לפירוש הקונטרס ד"ל שלא
תלקו חכמים נמת ועוד נראה דלא
קשה כלל לפי הקונטרס דבית נמי
לא מטמא מחילתא שהוא מטמא
הנוגע כבתיס אפילו לא יעלה על
גביו קבצר שמתמא כנגע אפילו מן
הלך כדמתיא כפפרי נפרשת פרה
אינוה או קבצר זה קבצר סמוס או
זוהי אלא קבצר פתוח אמתי ק"ו ומה
האל שמקבל טומאה אינו מטמא
מקבל לדנין כשהוא פתוח קבצר שאינו
מכל לדנין כשהוא פתוח אלא כשהוא
סמוס מטמא אף הנוגע מן הגד:
הלכה ברבי אישיה. הלך מותר
למת לכחילה גזכא

הגהות הגר"א
(א) וכן נראה למת למטה וכו'
ליל אביר לרוב: (ב) רש"י
ד"ה ואלו המים יורדי למספח
שיצטננו ולא יתמו:

המנער
רבינו חננאל ש"י. ואוקימנא חלוקתן
בשפוסת חתכה אכתי כחוקת
פוסתיה היא. סמך זו שחלקן בה
(היא) סמך ביניתיא כל אבין
בין הכור שבילי שיהא שמור. פ"י
בהו או אין בו מים ונתן החבית
לכרוביה. מהו חתכה לניגוד
למטה היא לאשתי כזכית
קמ"ל דלא גורין. ואת המים
דמיס אסיפא. ואת חתכה לניגוד
דילמא אינו לאשתי כזכית
(אמתי) כדמין קמ"ל דלא
גורין. סמני מי שנשרו כלי
בדרך מי. א"ר יהודה א"ר רב
כל מקום שאסרו חכמים כמיס
מראית העין אפילו בחדרי
חדרים אסור. אינו וואו
נתן שותין כחמה אבל לא
כנגד העס. ואוקימנא ליה
רוב כחמא. אמר רב הונא

המנער
רבינו חננאל ש"י. ואוקימנא חלוקתן
בשפוסת חתכה אכתי כחוקת
פוסתיה היא. סמך זו שחלקן בה
(היא) סמך ביניתיא כל אבין
בין הכור שבילי שיהא שמור. פ"י
בהו או אין בו מים ונתן החבית
לכרוביה. מהו חתכה לניגוד
למטה היא לאשתי כזכית
קמ"ל דלא גורין. ואת המים
דמיס אסיפא. ואת חתכה לניגוד
דילמא אינו לאשתי כזכית
(אמתי) כדמין קמ"ל דלא
גורין. סמני מי שנשרו כלי
בדרך מי. א"ר יהודה א"ר רב
כל מקום שאסרו חכמים כמיס
מראית העין אפילו בחדרי
חדרים אסור. אינו וואו
נתן שותין כחמה אבל לא
כנגד העס. ואוקימנא ליה
רוב כחמא. אמר רב הונא